

Wojna i pokój

Czy umieranie za ojczyznę to patriotyzm?

A co, gdyby wszyscy uciekli?

Wszystkiby

CO TY BYŚ ZROBIŁ/A, GDYBY W POLSCE WYBUCHŁA WOJNA?

A Ty, skąd znasz wojnę?

Szukaj

Jaki jest Twój znak pokoju?

Lekcja 12
Temat: Pokój na świecie.

21.09.

PEACE

Kiedy kończy się wojna?

czy o pokój można walczyć?

WALKA O POKÓJ TO CODZIENNY AKTYWIZM

Tak, po II Wojnie Światowej nastat pokój!

WSZĘDZIE?

Kiedy kończy się wojna?

Rozejm to nie koniec wojny dla obywateli/ek. Konsekwencje konfliktów zbrojnych sięgają znacznie dalej niż zniszczone budynki, zafałszowana gospodarka i wychowanie pokolenia bez dostępu do edukacji. Jak dowodzą badania psychologiczne, przeżycia rodziców i dziadków zmieniają anatomię i funkcjonowanie układu nerwowego w następnych pokoleniach. Przeżycia naszych przodków pozostawiają w nas ślady, a w przypadku wojny jest to bardzo często Zespół Stresu Pourazowego, który utrudnia pozostawanie w relacji ze światem, ze sobą i z innymi.

Sarajewo, lipiec 2013,
Fot. Zofia Lisowska

Polska Akcja Humanitarna

www.pah.org.pl/edukuj

Projekt współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Więcej na ten temat:

www.bit.ly/TED_wojna

Patrząc na wojnę, często widzimy tylko historię żołnierzy i walki na linii frontu. Zainab Salbi, która dorastała w ogarniętym wojną Iraku, w swoim wystąpieniu TED opowiada o drugiej stronie wojny - życiu codziennym.

A Ty, skąd znasz wojnę?

Szukaj

🔍 wojna|

🔍 wojna **koszulki**

🔍 wojna **gra na konsolę**

🔍 wojna **wypracowanie do szkoły**

🔍 wojna **zestaw zabawek**

🔍 wojna **piosenka**

🔍 wojna **na Ukrainie**

Od kilkudziesięciu lat żyjemy w wolnym i bezpiecznym kraju. Nie jest to jednak doświadczenie wszystkich ludzi na świecie. Konflikty zbrojne to nie tylko obrazki w mediach, to życie konkretnych ludzi współcześnie. Pozornie wiele wiemy na temat wojny – uczymy się o niej w szkole, otoczeni jesteśmy popkulturowymi nawiązaniami do wojen, gramy w militarne gry i zabawy, ale czy tak naprawdę znamy realia życia podczas wojny?

Polska Akcja Humanitarna

www.pah.org.pl/edukuj

Projekt współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

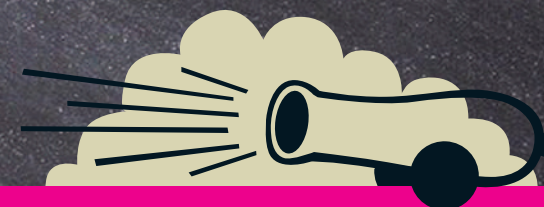
Więcej na ten temat:

www.bit.ly/co_wzieli

Co zabrać ze sobą, gdy ma się tylko chwilę na ucieczkę?
Dla większości z nas to pytanie abstrakcyjne, bo nas nie dotyczy.
Film „Co wzięli ze sobą?” w niespełna sześć minut sprawi, że poznasz prawdziwe odpowiedzi uchodźców/czyń na to pytanie.

Jak wyglądałaby historia bez wojen?

Podręczniki od historii pełne są konfliktów, wojen i podbojów. Wydawać by się mogło, że jest to obiektywne ukazanie dziejów, jednak nieustanne skupianie się na wspomnianiu wysiłku bitewnego prowadzi również do zaniku poczucia, że pokój jest dla społeczeństwa wartością nadrzędną. Historia to przecież także historia życia codziennego; to kultura, normy społeczne i zwyczaje. Historia to przeszłość nie tylko dowódców, ale też całej reszty społeczeństwa. Bohaterowie/ki to nie tylko osoby, które walczyły, ale także te postaci, które walkom zapobiegały. Wreszcie historia to dzieje ciągłego wyzwalań się - tego, jak przez wieki kolejne części społeczeństwa otrzymywały pełnię praw obywatelskich.

Jaki jest Twój znak pokoju?

Lekcja 12

Temat: Pokój na świecie.

Pacyfka, palce ułożone w literę „v”, gołąb - pokój ma wiele przedstawień symbolicznych. Na jego temat napisano nieskończenie wiele piosenek, nagrano tysiące filmów i namalowano liczne obrazy. Ale czy działanie na rzecz pokoju jest tak samo popularne jak jego symbole? Znamy wiele ikonicznych postaci - laureatów i laureatki Pokojowej Nagrody Nobla, ale pokój to nie wielkie czyny, które zdobywają nagrody, tylko codzienna, mozolna praca. Prawdziwe dążenie do pokoju to nie materiał na hollywoodzki film, tylko codzienny aktywizm, niezgoda na nienawiść wokół nas i reagowanie na przejawy agresji. To także reagowanie na to, gdy innych pozbawia się człowieczeństwa i stawanie w obronie tych, którzy należą do mniejszości.

21.09.

Polska Akcja Humanitarna

www.pah.org.pl/edukuj

Projekt współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Więcej na ten temat:

www.bit.ly/TED_pokoj

Obejrzyj wystąpienie TED Jody Williams, laureatki Pokojowej Nagrody Nobla, która wystawia na próbę nasze wyobrażenie o światowym pokoju, redefiniując znaczenie słowa „pokój” oraz przywołując historie ludzi pracujących na rzecz pokoju.

NAPISZ, CO MYŚLISZ

Odpowiadaj na to, co jest na plakacie; wyrażaj swoje zdanie, zgodę lub niezgodę. Tu nie ma prawidłowych odpowiedzi!
Dopisuj nowe wątki i zadawaj pytania. Zapisuj je tak, aby były zrozumiałe dla pozostałych i aby inni mogli się do nich odnieść. Liczymy, że ten plakat wypełni się dyskusją!

Czy umieranie za ojczyznę to patriotyzm?

CO TY BYŚ ZROBIŁ/A,
GDYBY W POLSCE
WYBUCHŁA WOJNA?

A co, gdyby wszyscy uciekli?

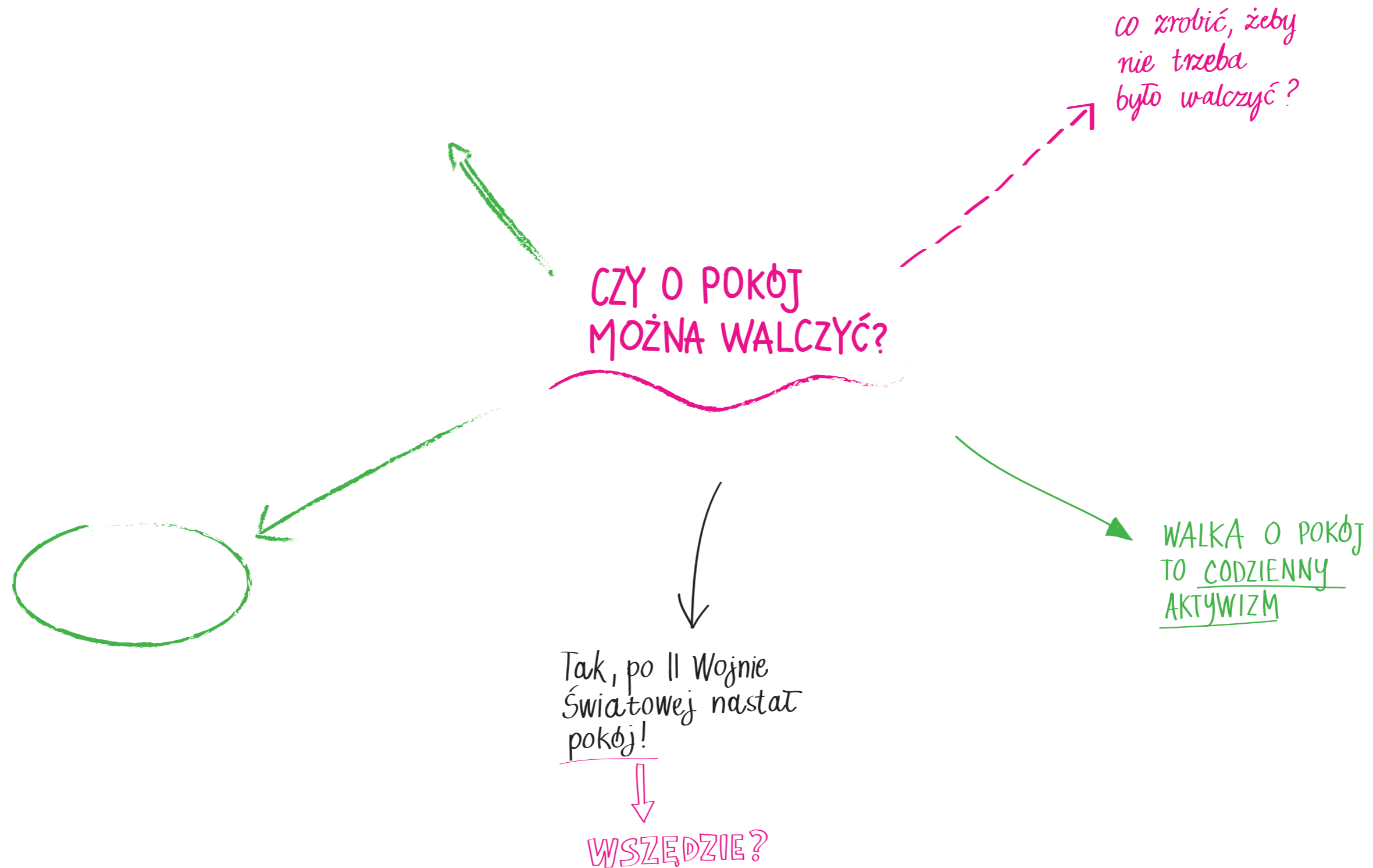
Uciekałbym

walczyłabym

NAPISZ, CO MYŚLISZ

Odpowiadaj na to, co jest na plakacie; wyrażaj swoje zdanie, zgodę lub niezgodę. Tu nie ma prawidłowych odpowiedzi!

Dopisuj nowe wątki i zadawaj pytania. Zapisuj je tak, aby były zrozumiałe dla pozostałych i aby inni mogli się do nich odnieść. Liczymy, że ten plakat wypełni się dyskusją!

Działaj edukacyjnie z Polską Akcją Humanitarną

Zapraszamy Cię do wspólnego działania. Specjalizujemy się w udzielaniu pomocy osobom, które są dotknięte skutkami klęsk żywiołowych i konfliktów zbrojnych. Chcemy, aby świat, w którym żyjemy, był bardziej sprawiedliwy, a **godność każdego człowieka była respektowana**.

W działaniach edukacyjnych zachęcamy **do refleksji, krytycznego spojrzenia i dyskusowania o globalnych wyzwaniach** i naszej odpowiedzialności za znalezienie rozwiązań. Takie wyzwania to m.in. ubóstwo i nadmierne bogactwo, zbyt duża konsumpcja, kryzys klimatyczny czy nierówny dostęp do podstawowych praw takich jak np. dostęp do edukacji, wody, żywności.

Oto 3 sposoby, jak możesz pomóc nam to zmienić:

1. Otwórz się na nowe tematy i perspektywy.

Zadawaj pytania. Nie poprzestawaj na prostych odpowiedziach. Zainterесuj się tematami globalnymi. Pomogą Ci w tym nasze bezpłatne materiały edukacyjne.

2. Reaguj, gdy naruszana jest ludzka godność

Niestabilność świata objawia się m.in. w katastrofach naturalnych i konfliktach zbrojnych, które zmieniają życie milionów ludzi. Świadomie wspieraj organizacje pomocowe i zwracaj uwagę, czy komunikowanie o osobach potrzebujących pomocy odbywa się z poszanowaniem ich godności.

3. Zainspiruj innych do krytycznego spojrzenia i działania!

Wspólnie zorganizujcie działania:

- doraźne, np. zbiórki pieniędzy na wsparcie osób dotkniętych efektami konfliktów zbrojnych,
- edukacyjne, np. uczestnictwo w naszych programach edukacyjnych lub organizacja dyskusji w szkole,
- na rzecz zmian systemowych, np. włączanie się w ruchy obywatelskie.

Nasze materiały tworzone są z myślą o nauczycielach/kach, edukatorach/kach i bibliotekarzach/kach, ale mogą być użyteczne także dla innych grup.

 www.pah.org.pl/edukuj

 edukacja@pah.org.pl

Materiał edukacyjny Polskiej Akcji Humanitarnej, 2019
Opracowanie merytoryczne: Joanna Pankowska, Łukasz Bartosik
Opracowanie graficzne: Ania Brauntsch

 polska pomoc

Projekt współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Publikacja jest dostępna na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Polskiej Akcji Humanitarnej. Utwór powstał w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej realizowanej za pośrednictwem MSZ RP w roku 2019. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o programie polskiej współpracy rozwojowej.

ISBN 978-83-63069-59-9